

Jakeluaseman toiminnan lopettaminen/ St1 Oy, Shell Vaarala

VD/2905/11.03.08.00/2020

KR/MRA

Asia

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukainen toiminnan lopettaminen, joka koskee St1 Oy:n Shell Vaaralan jakeluasemaa osoitteessa Kuussillantie 19, 01230 Vantaa.

Asian aikaisemmat vaiheet

Vantaan ympäristölautakunta myönsi kokouksessaan 9.11.2016 § 13 ympäristöluvan St1 Energy Oy:n omistamalle Shell Vaaralan jakeluasemalle. Jakeluasema sijaitsee Fazerilan pohjavesialueella ja se on toiminut paikalla vuodesta 1965.

Vaasan hallinto-oikeus 12.2.2019 nro 19/0046/3 kumosi päätöksen ja hylkäsi hakemuksen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valituksesta. St1 valitti edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 13.2.2020 (nro 591, dnro 1163/1/19) niin ikään hylkäsi ympäristölupahakemuksen.

Polttonesteiden jakelutoiminta pohjavesialueella on kiellettyä ilman ympäristönsuojelulain mukaista lupaa, joten toiminta on lopetettava.

Lopettamisesitys

St1 Oy on toimittanut jakeluasematoiminnan lopettamisesityksen 24.3.2020. Lopettamisesitys on kokonaisuudessaan liitteenä.

Polttonesteiden jakelutoiminta ehdotetaan lopetettavaksi 31.12.2021. Aikataulu mahdollistaisi kiinteistön tulevan käyttömuodon suunnittelun uudelleen mahdollisine kaavamuutoksineen, rakennuksen purkuineen ym. eikä rakennus jäisi tyhjilleen. Kiinteistön tulevan käytön suunnittelu alkaa keväällä 2020.

Toiminnan vaikutusten tarkkailuksi ehdotetaan VNp 444/2010 operatiivisten toimien lisäksi pohjaveden näytteenottoa putkista FCG1-3 kahdesti vuodessa otettavilla vesinäytteillä. Näytteistä analysoidaan laboratoriossa öljyhiilivedyt (C10-C40), haihtuvat hiilivedyt(C5-C10), BTEX-yhdisteet ja oksygenaatit ja etanoli. Näytteenotto alkaa keväällä 2020.

Ympäristökonsultti tekee maaperätutkimukset jakeluasemalla huhtikuussa 2021. St1 Oy tekee pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen Uudenmaan ELY-keskukselle kesäkuussa 2021.

Purkulupahakemus tehdään joulukuussa 2020. St1 kilpailuttaa purku- ja mahdolliset kunnostustyöt talvikaudella 2021.

Polttonesteiden jakelulaitteet ehdotetaan poistettavaksi (mittarit, säiliöt, polttoaineputkistot, öljynerotin, hiekanerotin) joulukuussa 2021, jonka jälkeen tehdään mahdolliset maaperän kunnostustoimet.

Kuuleminen

Ilmoitus toiminnan lopettamisesta on ollut nähtävillä 22.4.-29.5.2020 Vantaan kaupungin internetsivuilla sekä ympäristökeskuksessa, os. Pakkalankuja 5, 01510 Vantaa. Fazer Makeiset Oy:lle on lisäksi lähetetty erikseen tiedoksi ilmoitus 20.4.2020. Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole esitetty.

Lausunnot

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut lausunnon 12.5.2020. Lausunnossa edellytetään, että ympäristönsuojelulain vastainen polttonesteiden jakelu keskeytetään ja polttonesteiden varastointi kiinteistöllä lopetetaan viivytyksettä.

St1 Oy on tarkkaillut jakeluaseman vaikutusta pohjaveden laatuun ottamalla vesinäytteet kolmesta jakeluaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta havaintoputkesta huhtikuussa 2020. Tutkimuksessa todettiin, että näytteissä on polttoaineperäisiä haitta-aineita. Havaintopisteessä FCG1 todettiin 1,7 µg/l bensiinin lisäainetta ETBE:tä, FCG2:ssä 3,1 µg/l etyylibentseeniä ja tarkkailupisteissä FCG2 ja FCG3 todettiin 0,40 - 0,47 mg/l öljyjakeita C10-C40. Pohjaveden ympäristölaatu normi (Vna 341/2009) öljyhiilivedyille C10-C40 on 0,05 mg/l ja etyylibentseenille 1 µg/l.

Alueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve tulee selvittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Arviointi pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta tulee toimittaa tarkastettavaksi Uudenmaan ELY-keskukselle ja tiedoksi Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Uudenmaan ELY-keskukselle on tarvittaessa laadittava ympäristönsuojelulain 527/2017 136 §:n mukainen ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.

Tarkastus

Jakeluasemalle on tehty tarkastus 4.8.2020.

Ympäristölautakunta 13.8.2020 § 11

Ympäristöjohtajan esitys:

Päätetään antaa ympäristönsuojelulain 94 §:n perusteella St1 Oy:lle seuraavat määräykset koskien Shell Vaaralan jakeluasematoiminnan lopettamista osoitteessa Kuussillantie 19, 01230 Vantaa.

Määräykset

1. Jakeluasematoiminta tulee lopettaa 31.3.2021 mennessä. Polttonesteiden jakelulaitteet (mittarit, säiliöt, polttoaineputkistot, öljynerotin, hiekanerotin) on oltava poistettuna 30.6.2021 mennessä. Rakenteiden purkamisajankohdasta on ilmoitettava Vantaan ympäristökeskukseen ennen työn aloitusta.
2. Jakeluaseman purkamisesta, mm. säiliöiden tyhjentämis-, pesu- ja muista purkutoimista on toimitettava yhteenvetoraportti Vantaan ympäristökeskukselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa purkutöiden päättymisestä.
3. Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimenpiteet on tehtävä siten, että päästöt vesistöön, maaperään, ilmaan ja pohjaveteen jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Polttoaineita sekä jätteitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu vesistön, maaperän eikä pohjaveden pilaantumista, epäsiisteyttä tai roskaantumista tai muuta haittaa ympäristölle.

4. Jakeluasema-alueella olevat ja purkamisessa syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan tai laitokseen hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi jätelain etusijajärjestyksen periaatetta noudattaen. Jätettä siirrettäessä ja luovutettaessa on jätteen haltijan laadittava vaarallisesta jätteestä, hiekanerotuskaivojen lietteestä, rakennus- ja purkujätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta siirtoasiakirja.
5. Jakeluaseman purkamisesta syntyvistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta on toimitettava yhteenvetoraportti Vantaan ympäristökeskukselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa purkutöiden päättymisestä.
6. Alueen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve tulee selvittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Arviointi pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta tulee toimittaa tarkastettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tiedoksi Vantaan ympäristökeskukselle. Tarvittaessa on laadittava ympäristönsuojelulain 527/2017 136 §:n mukainen ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.
7. Toiminnan vaikutuksia tulee tarkkailla ottamalla pohjavesinäytteet putkista FCG1-3 kahdesti vuodessa, keväisin ja syksyisin. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään öljyhiilivedyt (C10-C40), haihtuvat hiilivedyt (C5-C10), BTEX-yhdisteet, MTBE, TAME, TAEE, ETBE, etanoli sekä muut haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VOC). Näytteenoton yhteydessä on mitattava pohjavedenpinnan korkeus. Tulokset on toimitettava viipymättä Vantaan ympäristökeskukselle sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tarkkailua on jatkettava toistaiseksi ja vähintään vuoden ajan toiminnan lopettamisesta, ellei mahdollisessa pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksen perusteella tehtävässä päätöksessä toisin määrätä tai tarkkailua ole tulosten perusteella muutoin tarpeen muuttaa tai jatkaa.

Mittaukset, näytteiden otto, analysointi ja kalibroinnit on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Tulosten raportoinnissa on esitettävä käytetyt menetelmät ja niiden mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus.

Perustelut

Pohjavesialueella toimivalle polttonesteiden jakeluasemalle ei ole voitu myöntää ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaista ympäristölupaa mahdollisen pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi. Polttonesteen jakelutoiminta luokitellulla pohjavesialueella on kiellettyä ilman ympäristölupaa, joten toiminta on lopetettava. Toiminnanharjoittaja esitti jakeluasematoiminnan lopettamista vuoden 2021 lopussa. Lainvastaisen tilan ja pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi toiminta on kuitenkin lopetettava viivytyksettä. Pohjavesitarkkailussa on nähtävissä polttoaineperäisiä haitta-aineita eikä voida poissulkea sitä, että ne ovat peräisin jakeluasemalta. Jakelulaitteiden purkamisen myötä voidaan myös tarvittavat maaperän kunnostustyöt toteuttaa viivytyksettä ja näin välttää mahdollinen pohjaveden pilaantuminen. (Määräys 1)

Valvontaviranomaisella on oikeus saada säädösten ja määräysten valvontaa ja tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. (Määräykset 2 ja 5)

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Toiminnan lopettaminen on suoritettava siten, ettei sillä aiheuteta ympäristönsuojelulain 16 §:ssä ja 17 §:ssä tarkoitettua maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, muuta ympäristön pilaantumista tai jätelaissa kiellettyä roskaantumista. (Määräys 3)

Jätelain 13 §:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteiden asianmukainen hyödyntäminen tai käsittely asianmukaisessa vastaanotto paikassa tai laitoksessa varmistaa, että jätteestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätelain 121 §:ssä on säädetty, että jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, rakennus- ja purkujätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan vastaanottajalle. Jäteasetuksen 24 §:ssä on säädetty siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista. (Määräys 4)

Nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (314/2020) mukaan toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa tai ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. (Määräys 6)

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan luvanvaraisen toiminnan ja 116 §:n 1 momentissa tarkoitetun rekisteröitävän toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn velvoitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. Mikäli kiinteistöllä todetaan maaperän pilaantuneisuutta, voi valtion valvontaviranomainen pilaantuneen maaperän kunnostusilmoituksesta antamassaan päätöksessä määrätä lisä- tai jatkotarkkailusta. (Määräys 7)

Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa edellytettiin jakelutoiminnan lopettamista viivytyksettä. Toiminnanharjoittaja on muuttanut alkuperäistä esitystään ja sitoutuu toiminnan lopettamiseen alkuperäistä nopeammassa aikataulussa.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 7, 16, 17, 28, 94, 96, 133, 135, 172, 190 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 72–73, 118, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (314/2020) 18 §

Käsittely:

Ympäristöjohtaja muutti päätösesitystään.

Muutetaan lupamääräystä 1 seuraavaksi:

Jakeluasematoiminta tulee lopettaa 31.3.2021 mennessä. Polttonesteiden jakelulaitteet (mittarit, säiliöt, polttoaineputkistot, öljynerotin, hiekanerotin) on oltava poistettuna **30.6.2021 mennessä.**

Rakenteiden purkamisajankohdasta on ilmoitettava Vantaan ympäristökeskukseen ennen työn aloitusta.

Perustelujen jälkeen kohtaan **Vastaus yksilöityihin vaatimuksiin:**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnossa edellytettiin jakelutoiminnan lopettamista viivytyksettä. Toiminnanharjoittaja on muuttanut alkuperäistä esitystään ja sitoutuu toiminnan lopettamiseen alkuperäistä nopeammassa aikataulussa.

Päätös:

Päätettiin ympäristöjohtajan muutetun esityksen mukaisesti.

Liitteet:

- St 1:n esitys jakelutoiminnan lopettamiseksi
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen lausunto

Täytäntöönpano: ote: St1 Oy, Purotie 1, 00380 Helsinki
Tiedoksi: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Tieto päätöksestä: Fazer Makeiset Oy

Muutoksenhakuohje: 8. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle ympäristönsuojelulain nojalla tehdystä päätöksestä

Lisätiedot:

johtava ympäristötarkastaja Maarit Rantataro, puh. 040 045 8017 (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)